

Τράπεζα Θεμάτων Ιστορία Β' Λυκείου

GI_V_IST_0_14265

ΟΜΑΔΑ Α**ΘΕΜΑ 1****1.α.**

(1) Να αντιστοιχίσετε τα δεδομένα της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Δύο στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Γαληνοτάτη Δημοκρατία	α. Αγία Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία του Γερμανικού Έθνους
2. Ουγενότοι	β. Αυτοκρατορία της Νίκαιας
3. Όθων Α΄	γ. Πρόνοιες
4. Ιωάννης Βατάτζης	δ. Μεταφορά και εφοδιασμός στρατευμάτων Δ΄ Σταυροφορίας
5. Διαφωτισμός	ε. Ορθός Λόγος
	στ. Εξελληνισμός του Κράτους
	ζ. Νύχτα του Αγίου Βαρθολομαίου

(μονάδες 5)

Απάντηση 1-δ, 2-ζ, 3-α, 4-β, 5-ε

2) Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση μία από τις ακόλουθες λέξεις /φράσεις (τέσσερις λέξεις περισσεύουν):
Λατίνος, Δάντης, Γαλλία, εκπαίδευση, Τούρκος, Ιταλία, Έρασμος, Έλληνας, τυπογραφία.

Το πνευματικό κίνημα της Αναγέννησης ξεκίνησε από τις ακμαίες οικονομικά πόλεις της _____, από τις οποίες επεκτάθηκε αργότερα και στην υπόλοιπη δυτική Ευρώπη. Στην αναβίωση των ελληνικών γραμμάτων στη Δύση υπήρξε καθοριστική η συμβολή των _____ λογίων που έφυγαν από το Βυζάντιο πριν και μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους

_____. Στη φράση του _____, σημαντικού εκπρόσωπου της ανθρωπιστικής κίνησης στην Ευρώπη, «οι άνθρωποι δε γεννιούνται, αλλά γίνονται» περικλείεται η αντίληψη του αναγεννησιακού ανθρώπου για το ρόλο και τη δύναμη της _____.

(μονάδες 5)

Απάντηση: Ιταλίας, Ελλήνων, Τούρκους, Έρασμου, εκπαίδευσης

1.β. Να εξηγήσετε τη σημασία των ακόλουθων ιστορικών όρων: ιερός πόλεμος (τζιχάντ), Νεοελληνικός Διαφωτισμός.

(μονάδες:7+8=15)

ιερός πόλεμος (τζιχάντ): για τους μουσουλμάνους (τους πιστούς του Ισλάμ, της θρησκείας που ίδρυσε ο Μωάμεθ) μεγάλη σημασία είχε ο ιερός πόλεμος (τζιχάντ), δηλαδή η υποχρέωση των πιστών να διαδώσουν με το σπαθί τη θρησκεία τους στους «απίστους». Οι μάρτυρες της πίστης εξασφάλιζαν την είσοδό τους στον Παράδεισο. Η πίστη αυτή των μουσουλμάνων υπήρξε σημαντικός παράγοντας της ραγδαίας εξάπλωσης του Ισλάμ.

Νεοελληνικός Διαφωτισμός: Η μεταβολή των οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών επέτρεψε τη δημιουργία στον ελληνικό χώρο, κατά την περίοδο 1750-1821, ενός πνευματικού κινήματος ανάλογου του Ευρωπαϊκού, που ονομάστηκε Νεοελληνικός Διαφωτισμός. Αναπτύχθηκε και στον ελληνικό χώρο έντονη πνευματική δραστηριότητα γύρω από θεμελιώδεις ιδέες (όπως ελευθερία, δικαιοσύνη, ανεξιθρησκία, αρετή, επιστήμη) με αντικειμενικό σκοπό το φωτισμό των υπόδουλων Ελλήνων, ώστε αυτοί να διεκδικήσουν την απελευθέρωσή τους. Παράλληλα ιδρύθηκαν σχολεία, εκδόθηκαν βιβλία, μελετήθηκαν οι θετικές επιστήμες και επιδιώχθηκε η σύνδεση με την αρχαιότητα.

Οι ιδεολογικοί προσανατολισμοί των φορέων του Διαφωτισμού στον ελληνικό χώρο έχουν μεγάλο εύρος και εκτείνονται από την προσκόλληση σε παραδοσιακές αξίες μέχρι την πλήρη αποδοχή των ευρωπαϊκών ιδεών.

(η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 166 του σχολικού βιβλίου)

ΘΕΜΑ 2

2.α Να εξηγήσετε με ποιους τρόπους ασκούσε τη διπλωματία το Βυζαντινό κράτος;

(μονάδες 12)

Για να στηρίξει την ασφάλειά του και τη διεθνή δύναμή του, το Βυζάντιο κατέφευγε συχνά στις υπηρεσίες μιας πολύ επιδέξιας διπλωματίας. Η βυζαντινή διπλωματία, εκτός από τη συχνότατη αποστολή πρέσβευων σε ξένες χώρες, χρησιμοποιούσε ένα ευρύτατο φάσμα από τρόπους και μέσα για να επιτύχει τους σκοπούς της. Τέτοια μέσα ήταν οι χορηγίες (σε χρήμα ή δώρα) στους ξένους ηγεμόνες, η σύναψη

συμμαχιών (που βασίζονταν συχνά σε επιγαμίες) και εμπορικών συνθηκών και, το σπουδαιότερο, ο εκχριστιανισμός άλλων λαών.

Ο αυτοκράτορας χάραζε τις κατευθυντήριες γραμμές της εξωτερικής πολιτικής. Ο Λογοθέτης του Δρόμου, στενός συνεργάτης του αυτοκράτορα, ήδη από τον 7ο αιώνα, ήταν υπεύθυνος για την υποδοχή ξένων πρεσβευτών, τον ορισμό των μελών των βυζαντινών πρεσβειών κ.ά. (Η απάντηση βρίσκεται στη σελίδα 42 του σχολικού βιβλίου)

2. Η μάχη του Κοσσυφοπέδιου (1389 μ.Χ.): Ποιοι συγκρούστηκαν και ποια ήταν τα αποτελέσματά της;

(μονάδες 13)

Η αποφασιστική μάχη που έκρινε το μέλλον της Χερσονήσου του Αίμου έλαβε χώρα στο Κοσσυφοπέδιο (1389). Ο σέρβος ηγεμόνας **Λάζαρος**, επικεφαλής των βοσνιακών και σερβικών στρατευμάτων, συγκρούστηκε με τον **Μουράτ**.

Στην αρχή φάνηκε ότι η τύχη ευνοούσε τους Σέρβους. Ο ίδιος ο σουλτάνος δολοφονήθηκε. Όμως οι υπέρτερες οθωμανικές δυνάμεις, καθοδηγούμενες από τον διάδοχο του Μουράτ Βαγιαζήτ, απέσπασαν τελικά τη νίκη.

Οι Σέρβοι αναγκάστηκαν να αναγνωρίσουν την **επικυριαρχία του σουλτάνου**.

(Η απάντηση βρίσκεται στη σελ. 86 του σχολικού βιβλίου)

Επιμέλεια: Χαιρέτη Αγγελική